

معرفی شهر زیر زمینی اویی از جاذبه های گردشگری کاشان (نسخه PDF)

شهر زیر زمینی اویی از جمله جاذبه های استان اصفهان و شهر کاشان میباشد. اویی در لغت نامه دهخدا و زبان محلی مردم منطقه به معنی آهای میباشد چرا که در داخل این شهر زیر زمینی بزرگ به وسعت حدود ۴ کیلومتر مربع (به گفته کارشناسان میراث فرهنگی مستقر در محل شهر) بدلیل پیچ در پیچ بودن شهر و نبود نور کافی مردم اینگونه همدیگر را با این واژه (اوی) صدا میزدند. همچنین مغنی هایی که وظیفه حفر را به عهده داشتند بعد از پر کردن ظروفی به نام دلو نفری که در بالا منتظر بالا کشیدن خاک بود را با اوی صدا میزدند.

این شهر زیر زمینی در نوش آباد کاشان سالیان سال بصورت معمایی در ذهن کاوشگران و باستان شناسان مانده بود و اخیرا در سال ۱۳۸۳ به صورت اتفاقی زمانی که یکی از اهالی منطقه در حال حفر چاه بود دهانه های ورودی به این شهر زیر زمینی تاریخی توسط اهالی پیدا شد. طبق گفته باستان شناسان این شهر زیر زمینی در عمق ۴ تا ۶متری سطح زمین (به اعتقاد برخی کارشناسان حداکثر عمق این مجموعه ۲۱متر میباشد) و در ۳ طبقه حفر شده که طبقه اول به عنوان تله و یا مسیرهایی گمراه کننده برای مقابله با تعقیب کنندگان احتمالی و سایر موارد دفاعی و طبقه های دوم و سوم به منظور پناهگاه در زمان حملات احتمالی و جایی برای ذخیره غله و مواد غذایی مردم آن زمان مورد استفاده قرار میگرفته است. قدمت این شهر حدود ۱۵۰۰ سال (احتمالا قدیمی ترین شهر زیرزمینی دنیا) و مربوط به دوره ساسانی و احتمالا یکی از پایتخت های آن دوره (انوشیروان ساسانی) تخمین زده میشود. طبق گفته کارشناسان این شهر تا حدود ۲۵۰ سال پیش هم مورد استفاده قرار میگرفته است.

وجود راهرو های پیچ در پیچ و اتاقک های بزرگ و کوچک و حتی سرویس بهداشتی نشان از حضور مردمان زیادی در قرون گذشته در داخل این شهر اعجاب انگیز دارد. مسیر های ورودی و ارتفاع سقف به گونه ای طراحی و بصورت دست کن ایجاد شده است که شخص مهاجم امکان استفاده کامل و راحت از سلاح را نداشته و نگاهبانان مستقر از مردم شهر در ورودی های کانالها به راحتی توان مقابله یک به یک با افراد مهاجم را داشتند. (ارتفاع قسمتهای ورودی کم و سایر بخشها در حدود قد طبیعی افراد ۱۷۰ تا ۱۸۰ سانتی متر است) معمولا دهانه ورودی های از زیر تنورها و آخورهای اصطبل های خانه های شهر ایجاد میشده تا پیدا کردن آنها توسط بیگانگان به آسانی صورت نپذیرد.

نور داخل معابر شهر و راهروها و سایر قسمت ها از طریق چراغ های پیه سوز تعبیه شده روی دیوارهای مجموعه تامین میشده که دود کمتری تولید کنند. از جمله موارد شگفت انگیز این بنا وجود تهویه مطبوع در همچین عمقی از سطح زمین است. امروزه در فیزیک قانونی به نام قانون پاسکال کشف شده که حاکی از آن است که سیالات (مایعات و گازها) از قسمت پرفشار به سمت کم فشار سیلان پیدا میکنند. طراحان شهری آن زمان با استفاده از این قانون طبیعت کانالها را به گونه ای حفر کرده اند که هوای بیرون به راحتی در درون کانال جریان یابد و امکان حیات برای مدت های طولانی فراهم شود.

قابل ذکر است اهالی شهر به منظور جلوگیری از پی بردن متجاوزان به وجود همچین شهر دفاعی در این منطقه خاک بیرون کشیده شده از دل خاک را به منظور ایجاد قلعه ای در نزدیکی همین شهر استفاده کرده اند. قلعه ای که کماکان با وجود تخریب های بسیار پا برجاس و امکان بازدید از آن قلعه هم برای گردشگران وجود دارد. در حال حاضر برای بازدید این شهر ۲ ورودی در نظر گرفته اند که از طریق آب انبار مجاور این شهر ایجاد شده است. بخش اعظمی ازین بنا به دلیل سیل چند سال اخیر و وارد شدن گل و لای بسیار مدفون شده است و همچنان کار حفر و کاوش برای بدست آوردن سایر قسمت های این شهر توسط میراث فرهنگی در دست اقدام میباشد.

محمد حسین احمد نصیر

جای جالبیه و به همه توصیه می کنم یک بار هم که شده برای دیدنش تشریف ببرند. حس جالبی داره و وقتی می بینید چه تمهیداتی برای هوارسانی و درها و تله ها بکار رفته واقعا شگفت زده میشدید.

